

Situācija ar organisko vielu satūra nodrošinājumu Latvijas augsnē ir laba

Situācija ar organisko vielu satūra nodrošinājumu Latvijas augsnē ir laba, liecina Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) publiskotie augšņu agroķīmiskās izpētes dati.

VAAD norāda, ka kopš augsnes agroķīmiskās izpētes sākšanas 2010. gadā līdz šim izpētītās augsnes apjoms pieaudzis piecas reizes, tostarp lielākais klientu loks ir īpaši jutīgajās teritorijās valsts plānošanas reģionos.

Turklāt kopš 2016. gada VAAD izpētījis 8,9 % no lauksaimniecībā apsaimniekotās zemes.

Dienests norāda, ka lielākais nepietiekamais organisko vielu satūra īpatsvars 17 % apmērā ir Kurzemē. Salīdzinoši Rīgas un Vidzemes plānošanas reģionos pētītā augsnē ir 10 % nepietiekams organisko vielu saturs. Turklāt Kurzemē un Vidzemē pusei no lauksaimniecībā apsaimniekotās zemes vajadzīga pamatkalpošana, kas ir būtiska augsnes reakcijas ielabošana.

VAAD izpētes dati liecina, ka vissatraucošākā situācija ir augsnes nodrošinājumā ar fosforu – no piecu gadu perioda pētījumiem izriet, ka Kurzemē un Latgalē vairāk nekā 60 % no pētītās augsnes ir bijusi ar zemu un ļoti zemu fosfora saturu.

Savukārt kopš 2018. gada dienestā ir izveidota

augšņu agroķīmiskās izpētes reprezentatīvā kopa, kas proporcionāli aptver visus Latvijas plānošanas reģionus, katrā reģionā veicot izpēti 1000 hektāros augsnes. Reprezentatīvās kopas ietvaros katrā novadā tiek atlasīti pa vienai bioloģiskajai saimniecībai, pa vienai lopkopības, dārzkopības un laukkopības saimniecībai.

VAAD norāda, ka, salīdzinot bioloģiskās platības ar integrētās saimniekošanas platībām, secināms, ka kalpojamās platības pārstāvētajās saimniecībās ir aptuveni vienādas, savukārt augšņu ar nepietiekamu organisko vielu saturu bioloģiskajā lauksaimniecībā ir mazāk – 5 % no kopējā saimniecību skaita, turpretī integrētajā lauksaimniecībā – 7 %.

Turklāt, analizējot fosfora, kālija un magnija saturu augsnēs, secināts, ka bioloģiskajā lauksaimniecībā ir par 15 % sliktāka situācija ar fosfora un kālija nodrošinājumu augsnē nekā integrētajās saimniecībās.

VAAD informē, ka augšņu agroķīmiskā izpēte sniedz informāciju par augsnes auglību, kalpošanas nepieciešamību, kā arī piemērotību noteiktu kultūraugu audzēšanai. Izpētes gaitā tiek noteikts augsnes pH līmenis, organisko vielu saturs, kā arī kustīgā fosfora un kālija saturs. Tāpat pētīti sekundārie augu barības elementi, tādi kā magnijs, kalcijs un sērs, kā arī mikroelementi, piemēram, bors, varš, mangāns un cinks. ▣

Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem putnkopības nozarē

No 1. līdz 30. aprīlim Lauku atbalsta dienests aicina pieteikties apakšpasākumā «Atbalsts profilaktiskajiem pasākumiem, lai mazinātu epizootiju un epifitotiju iespējamās sekas» putnkopības nozarei. Šī ir desmitā projekta pieņemšanas kārtā, kopējais publiskais finansējums ir 369 tūkstoši eiro.

Atbalsts ir paredzēts putnkopības nozarei ar mērķi nodrošināt biodrošības prasību ieviešanu. Atbalstu var saņemt Pārtikas un veterinārajā dienestā reģistrētie mazie un vidējie uzņēmumi, kas audzē ne vairāk kā 80 000 mājputnu.

Kārtā iesniegto projektu īstenošanas beigu termiņš ir viens gads no lēmuma par projekta iesnieguma apstiprināšanu spēkā stāšanās dienas. Pasākumā priekšapmaksā netiek paredzēta. Atbalstu izmaksās, pama-

tojoties uz faktiskajām attiecināmajām izmaksām atbilstoši apstiprinātajam projekta iesniegumam.

Projekta iesnieguma veidlapa pieejama mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā «Atbalsta veidi» – «Projekti un investīcijas». Plašāku informāciju var noskaidrot pa tālruni 67095000.

Ievēribai! Lauku atbalsta dienests kopā ar Pārtikas un veterinārajā dienesta pārstāvjiem **17. martā plkst. 13.00 organizēs vebināru** par plānotajiem biodrošības pasākumiem. Vebinārs notiks tiešsaistes saziņas vietnē ZOOM.

Projektu iesniegumu pieņemšanu biodrošības atbalsta pasākumā notiek Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Lauku attīstības programmas ietvaros. ▣

Pieejams Latgales bīskopju konferences ieraksts – par lāčiem dravās

Ikviens, kurš nepaguva tiešsaistē noskatīties 6. Starptautisko Latgales bīskopju konferenci – par lāčiem dravās, kas notika 26. februārī, to var izdarīt ierakstā, apmeklējot mājaslapu www.laukutiks.lv.

Jau vairākus gadus lāču skaits Latvijā palielinās un arvien biežāk tos var sastapt bišu dravās, īpaši Latgales pusē. Kā pareizi rīkoties bīskopim, ja nelūgtais viesis ir nolēmis pamieļoties ar medu un izpostīt bišu dravu? Vai lāči mūsu mežos ir uz palikšanu un mēs esam radījuši viņiem labvēlīgus apstākļus, vai tomēr tie ir bēgļi no citām teritorijām, kur ar viņiem ir ļauns apieties nežēlīgāk? Varbūt bīskops pats ir vainīgs, pienācīgi nepasargājot savas bites no brūnā laupītāja?

Par šiem un daudziem citiem jautājumiem lāču sakarā konferencē runāja speciālisti, kuriem ir pie-

redze un zināšanas šajā jautājumā kā Latvijā, tā Eiropas Savienībā. Bīskopji stāstīja par situāciju bišu dravās pēc lāču vizītēm. Atbildīgo ministriju pārstāvji skaidroja iespējamās situāciju risinājuma scenārijus un bīskopju pareizu rīcību konkrētās situācijās. Pētnieki skaidroja nākotnes redzējumus par lāču turpmāko izplatību, iespēju tos sastapt mežā arvien biežāk, ne tikai bišu medus sakarā.

Savā pieredzē dalījās arī profesionālo bīskopju asociācijas priekšsēdētājs, bīskopis Marts Kullamaa no Igaunijas. Par to, kāda ir pieredze sadzīvošanā ar lāčiem, stāstīja Djuro Hubers, LCIE (Lielo plēsēju iniciatīva Eiropā) grupas eksperts no Zagrebas Universitātes.

Konferenci organizēja Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību un Latvijas Bīskopju biedrību. ▣

Līdz šim laikapstākļi ziemājiem bijuši labvēlīgi

Līdz šim laikapstākļi ziemājiem bijuši labvēlīgi, aģentūrai LETA sacīja aptaujātie lauksaimniecības nozares eksperti.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Augkopības nodaļas vadītājs Oskars Balodis norādīja, ka pērn rudens bijis ļoti labvēlīgs, lai ziemāji labi sagatavotos ziemai, savukārt sniegš, kas šoziem bija visā valsts teritorijā, pasargāja ziemājus no zemajām temperatūrām.

«Strauja kušana ir labāka ziemājiem nekā pakāpeniska. Sējumi bez sniega slikti jūtas, ja pa dienu ir plusos, bet naktī mīnusos,» piebilda O. Balodis.

Viņš minēja, ka sējumiem nebūtu labi, ja veidotos lielas un ilgi nežuštošas ūdens pelķes, kas pašreiz uz sējumiem vērojamas gana daudz. Turklāt, ūdens pelķēm sasilstot, sējumi zem tām var iet bojā.

«Kopumā bojājumus sējumos vēl tomēr nenovērojam. Tādēļ skats uz ziemājiem pagaidām ir cerīgs un lauksaimnieku noskaņojums – apņēmīgs,» sacīja O. Balodis.

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības «VAKS» valdes priekšsēdētājs Indulis Jansons apstiprināja, ka ziema sējumiem bijusi labvēlīga, turklāt sniega sega nodrošinājusi tiem normālu temperatūru.

«Sējumi izskatās labi. Vienīgi jāmin, ka ziema vēl nav beigusies un droša sajūta būs vien aprīlī,» komentēja I. Jansons. Viņš prognozēja, ka pavasara darbi lauksaimniecībā, visticamāk, sāksies marta beigās vai aprīļa sākumā, taču patlaban laikapstākļi ziemas sējumiem bijuši labvēlīgi. ▣

VTUA atsāks traktortehnikas vadīšanas apmācību praktiskās nodarbības

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra no 15. marta atsāks traktortehnikas vadīšanas apmācību praktiskās nodarbības, liecina aģentūras publiskotā informācija.

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra norāda, ka transportlīdzekļu vadīšanas apmācības, pirmās palīdzības mācību kursu praktiskās daļas un to noslēguma pārbaudījumi turpmāk tiks organizēti individuāli personām, kuras apmācību sākušas līdz 2020. gada 20. decembrim.

Mācību laikā telpā vai transportlīdzeklī varēs atrasties tikai apmācāmā persona un apmācības veicējs, līdztekus mācību apguves laikā klātesošajiem būs jālieto mutes un deguna aizsegļi. Aģentūra arī informē, ka tiks nodrošināta telpu pastiprināta vēdināšana un virsmu dezinfekcija, tostarp arī transportlīdzeklī, informē LETA.

Vienlaikus teorētiskās apmācības joprojām ir iespējamas veikt attālināti. Tāpat Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra atgādina, ka traktortehnikas vadītāju tiesību pretendenti var pieteikties eksaminācijai, sazinoties ar vēlamo aģentūras nodaļu un vienojoties par eksaminācijas laiku. Eksaminācija notiek klātienē tikai pēc iepriekšējas pieteikšanās un individuāli. ▣

UZMANĪBU!

Koka paletēs no Ķīnas atklāts bīstams augu karantīnas kaitēklis

Pārtikas un veterinārajā dienesta (PVD) robežkontroles inspektori marta sākumā 40 koka paletēs no Ķīnas atklājuši bīstamu augu karantīnas kaitēkli – priežu koksnes nematodi, aģentūrai LETA apstiprināja PVD.

Priežu koksnes nematode tika atklāta, ņemot skaidu paraugus no Ķīnas izcelsmes koka paletēm, kuras tika ievestas ar plastmasas izstrādājumiem. Iegūtos paraugus PVD inspektori nosūtīja uz Nacionālo fitosanitāro laboratoriju, kur tika apstiprināts karantīnas organisms.

PVD informēja, ka karantīnas organismi ir kaitīgie organismi, kuri nav sastopami vai to izplatība valstī ir ierobežota, savukārt priežu koksnes nematode ir bīstams kaitēklis, kas, pārņests uz augošiem kokiem, izraisa skujkoku masveida bojāeju.

PVD Robežkontroles departamenta direktores vietniece Kristīna Romanova skaidroja, ka PVD ir izstrādāta kārtība rīcībai ar koksnes iepakojamo materiālu, ja robežkontroles punktā ņemts paraugs laboratoriskai izmeklēšanai – ja koksnes iepakojamais materiāls ir marķēts un nav aizdomu par kaitīgo organismu klātbūtni, tad pēc paraugu ņemšanas kravu neaiztur, bet atļauj ievest kravas saņēmēja noliktavā, līdztekus kravas pārstāvis tiek informēts par ņemto paraugu un turpmākajām rīcībām. Viņa uzsvēra, ka VAAD ir veicis šī uzņēmuma apsekošanu un vienojies par invadēto 40 palešu iznīcināšanu, tās sadedzinot uzņēmuma teritorijā esošajā kurtuvē.

K. Romanova, vaicāta par to, cik bieži Latvijā atklāta karantīnas organismu klātbūtne, norādīja, ka karantīnas organismi netiek konstatēti bieži.

«Biežāk konstatējam, ka kravu pārvadājumos izmantoti neapstrādāti un nemarkēti koksnes iepakojamie materiāli, kas ir risks, jo ar tiem var pārvadāt kaitīgos organismus,» puda Robežkontroles departamenta direktores vietniece. Romanova minēja, ka Latvijā robežkontroles punktā biežāk atklāj pārkāpumus no Baltkrievijas, kur marķētās paletēs atklāj dzīvus organismus.

«Tas parāda, ka marķējums tiek uzlikts koksnei, kura ir neatbilstoši apstrādāta, vai arī šīs apstrādes vispār nav bijušas,» uzsvēra departamenta pārstāve.

Viņa stāstīja, ka, pateicoties Baltijas valstu kontroles aktivitātēm, Eiropas Komisija Baltkrieviju ir pievienojusi tādām riska valstīm kā Indija un Ķīna un no 1. marta stājās spēkā regula, kura nosaka visu šo trīs valstu koksnes iepakojamo materiālu pastiprinātu kontroli. ▣

Lappusi sagatavoja Līdija Kirillova.

Padomi stādu audzētājiem

Sākas dēstu audzēšanas laiks

Ilustratīvs foto

Sprīžot pēc dažādu dārzkopju piedāvātajiem sējas kalendāriem – darbi nu tikai sāksies. Tiek gādātas sēklas, augsne, podiņi un kastītes. Šoreiz daži profesionāla agronoma padomi.

Māris Narvils iesaka veikalā izvēlēties arī šķirnes sēklas, ne tikai hibrīdus (aiz šķirnes nosaukuma apzīmēts ar F1). Piemēram, no šķirnes gurķiem varēs pats ņemt sēklu, no hibrīdiem – nē, vai arī rezultāts nebūs prognozējams. Arī tomātus noteikti daļu vajadzētu izvēlēties šķirnes, jo tomātu sēklu ir viegli audzēt un ievākt – tomāti nesaziedas, šķirnes var stādīt blakus. Daudziem augiem sēklas novākt var iemācīties itin viegli. Padomju laikos, kad nebija sēklu pārpilnības, daudzi dārznieki sēklas vāca paši (bietes, burkānus, gurķus, tomātus, dažādas puķes).

Veselīgam stādam vajadzīga gaisma, siltums un mitrums vienādā daudzumā. Tiklīdz viena komponenta ir par daudz vai maz, sākas problēmas.

Visbiežāk stādiem telpās ir par siltu, bet trūkst gaismas. Vēl bēdīgāka kombinācija ir vēsa telpa un pārāk bagātīga laistīšana. Tad var sākties dažādas puves.

Ja stādi atkal iesēti pārāk agri, tagad dēstu kastītes vajadzētu novietot vēsākā un pēc iespējas gaišākā vietā. Vislabāk, ja ir iespēja šādiem nīkulīšiem uzlikt papildapgaismojumu. Ja lampas nav, jāparēķina, vai atmak-sājas pirkst. Daudzas kultūras, kā tomātus, papriku u.c., labāk iesēt vēlreiz. Tad varēs salīdzināt, kuri izaugs labāk. Tā varētu būt laba mācība nesteigties nākamgad.

Nekad nav par agri siltumnīcā izkārt dzeltenos līmes vairogus, jo siltais laiks pamodina arī pārzīmojušos kaitēkļus.

Lai sēklu paciņu gūzmā nevajadzētu visu laiku rakties, sēklas var izkārtot fotogrāfijām paredzēto albumu kabatiņās. Tās var sagrupēt pēc lietojuma (puķes, tomāti, citi dārzeņi, eksperimenti) un sēšanas laika. Kabatiņai var pielīmēt līmlapiņas vai aizbāzt zīmītes ar informāciju par plānoto sējas laiku un vietu. Tajās ērti atlikt atpakaļ arī daļēji izsētās sēklu paciņas, kuras sēj atkārtoti (salāti, redīsi). ▣